Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічної освіти і мистецтва
Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри теорії та методик дошкільної освіти

Іванна Пукас

«26» серпня 2026 року
Зі змінами від
«30» вересня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою «Дошкільна освіта. Логопедія»
спеціальності 012 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
мова навчання українська

2026-2027 навчальний рік

Розробники програми: Ірина ГАЗІНА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик дошкільної освіти;
Катерина ДЕМЧИК, кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри теорії та методик дошкільної освіти;
Оксана ЧЕРНІЙ, вихователь-методист ЗДО №1 «Барвінок» Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області.

Ухвалено на засіданні кафедри теорії та методик дошкільної освіти

Протокол № 10 від «26» серпня 2026 року

Зі змінами
Протокол № 12 від «30» вересня 2026 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Мар'яна ГОРДІЙЧУК

ПЕРЕДМОВА

Практична підготовка – невід'ємна складова професійного становлення майбутніх педагогів дошкільної освіти. Практика сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань у виробничих умовах, формуванню професійних умінь і навичок, виховуванню любові до педагогічної професії, розвитку ініціативності і творчості. Тому практика посідає пріоритетне місце в системі професійної підготовки фахівців дошкільної освіти. Виробнича організаційно-методична практика в закладах дошкільної освіти є складовою частиною освітнього процесу, що забезпечує поєднання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із практичною діяльністю в закладі дошкільної освіти та сприяє накопиченню особистісного досвіду, необхідного для реалізації творчого підходу у роботі з дітьми дошкільного віку.

Робоча програма виробничої організаційно-педагогічної практики в закладах дошкільної освіти розроблена на основі наскрізної програми практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Дошкільна освіта. Логопедія», спеціальності 012 Дошкільна освіта, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка (https://drive.google.com/file/d/1OLFY3tK4_4dC-sirr9O0hqVqG4D-8nTv/view?usp=sharing) та відповідає: Положенню про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міносвіти N 351 (v0351281-94) від 20.12.94); Положенню про освітні програми в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFtQAsNdFAExi9GLi6d/view); Стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/012-Doshk.osvita-bakalavr.28.07.pdf); Професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» (file:///C:/Users/I/Downloads/61727cdc64def816302302.pdf); Положенню про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o/view); Положенню про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view); Положенню про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view?usp=sharing); Положенню про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSlSDVlV04waWZvbW5xVnM2Mmd5Y1FLdi1rUC0w/view?resourcekey=0-tYSPd5dBX2-ZMCs1ShozJA) та інших нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки, що регламентують практичну підготовку здобувачів вищої освіти.

Робоча програма виробничої організаційно-педагогічної практики в закладах дошкільної освіти передбачена освітньо-професійною програмою «Дошкільна освіта. Логопедія» та навчальним планом підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта.

1. **Мета** виробничої організаційно-педагогічної практики в закладах дошкільної освіти - формування у здобувачів вищої освіти фахових компетентностей, необхідних для самостійного виконання ними трудових функцій вихователя закладу дошкільної освіти – а саме: організація, забезпечення та реалізація освітнього процесу (прогностична, організаційна, оцінювально-аналітична, предметно-методична компетентності); участь у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного середовища (здоров'язбережувальна, проєктувальна компетентності); налагодження партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу (психоемоційна, педагогічно-партнерська та морально-етична компетентності); професійний розвиток і самовдосконалення (здатність до навчання упродовж життя). Виховання інтересу до організаційно-педагогічної діяльності, оптимістичної професійної позиції, прагнення професійного самовдосконалення, бажання активно й творчо впроваджувати в практику роботи сучасних ЗДО кращі здобутки в галузі дошкільної освіти; розвиток організаційно-педагогічних здібностей.

Завдання практики:

– систематизація, розширення і закріплення теоретичних знань з фаху й творче застосування їх у практичній діяльності;

– вдосконалення вмінь і навичок працювати з нормативно-правою документацією у сфері освіти, документацією педагога закладу дошкільної освіти, аналізувати її, дотримуватися у роботі вимог до її оформлення, творчо застосовувати в освітньому процесі;

– вдосконалення вмінь спостерігати за освітнім процесом сучасного ЗДО, конкретної вікової групи, описувати й аналізувати педагогічні явища, узагальнювати, робити висновки, приймати рішення, діяти в професійному руслі;

– вдосконалення вмінь працювати з методичною літературою й педагогічною пресою, передовим педагогічним досвідом, інформаційними ресурсами, сайтами, блогами в соціальних мережах, критично оцінювати інформацію, засвоювати кращий досвід, генерувати власні ідеї, прийнятні для професійної діяльності;

– вдосконалення вмінь і навичок планувати освітню роботу з дітьми дошкільного віку, роботу з батьками вихованців, власну професійно-практичну діяльність;

– формування вмінь описувати й моделювати універсальне розвивальне середовище, різні форми організації життєдіяльності дітей, нетрадиційні в тому числі;

– вдосконалення вмінь здійснювати виховну роботу з дітьми дошкільного віку: індивідуальні бесіди, розваги, свята, конкурсні програми і фестивалі, тематичних дні і тижні на актуальні для сьогодення теми, реалізація вихованої мети навчальних занять;

– вдосконалення вмінь здійснювати організаційно-просвітницьку роботу з батьками – проведення індивідуальних бесід і консультацій, колективних (інтерактивних) форм педагогічної взаємодії, залучення до організації і проведення в ЗДО виховних і розважальних заходів, удосконалення предметно-розвивального середовища;

– оволодіння сучасним педагогічним інструментарієм організації здоров'язбережувальної роботи в ЗДО (проведення ранкової гімнастики, фізичних хвилинок і вправ, спрямованих на позитивне налаштування до роботи, гімнастики для очей, дихальної гімнастики, спортивних прогулянок тощо);

– оволодіння сучасним педагогічним інструментарієм організації пізнавальної, трудової, дослідницько-пошукової діяльності дошкільників (спостережень, екскурсій, прогулянок, трудових доручень, дослідів);

– вдосконалення вмінь і навичок створювати педагогічні умови для реалізації запланованих форм освітньої роботи (розробка наочних і дидактичних матеріалів, декорацій, ігрових атрибутів, оформлення/наповнення інформаційних стендів, куточків, осередків, ігрових майданчиків, оформлення святкової стіни) тощо;

– вдосконалення вмінь налагоджувати взаємини з вихованцями та членами педагогічного колективу ЗДО на основі особистісно-орієнтованої моделі педагогічного спілкування, співпрацювати з фахівцями вузького профілю в ЗДО;

– удосконалення культури педагогічної діяльності (культура мовлення, спілкування, зовнішнього вигляду, педагогічний такт);

– формування вмінь здійснювати психолого-педагогічної діагностики з визначення рівня творчих здібностей вихованців, їх підтримки у виборі занять за інтересами, сприяння заняттям у гуртках і студіях, врахування індивідуально-психологічних особливостей (здібностей) в освітній роботі.

– формування вмінь здійснювати освітню роботу у дистанційному режимі (створювати відеозаняття та інші освітні заходи, співпрацювати з вихователем-наставником, батьками на різних платформах спілкування) за умови роботи ЗДО у дистанційному/змішаному режимі.

– формування вміння налагоджувати партнерсько-ділові стосунки з учасниками освітнього процесу через організацію роботи з дітьми, педагогами-колегами, батьками;

- удосконалення організаційно-педагогічних навичок творчого застосування теоретичних знань у методичній практиці.

Бази практики та вимоги до них. ЗДО міста Кам'янця-Подільського та ЗДО України https://docs.google.com/document/d/1ts1VcXpr4Ktb_KMFLJGwd4Iq6JMuC6ee/edit?usp=sharing&ouid=111106461996367952835&rtpof=true&sd=true

Організація практики, права та обов'язки керівників практики і здобувачів вищої освіти регламентуються Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSlSDVlV04waWZvbW5xVnM2Mmd5Y1FLdi1rUC0w/view?resourcekey=0-tYSPd5dBX2-ZMCs1ShozJA) та розміщені у наскрізній програмі практики для здобувачів (першого) бакалаврського рівня вищої освіти за ОПП «Дошкільна освіта. Логопедія» https://drive.google.com/file/d/1OLFY3tK4_4dC-sirr9O0hqVqG4D-8nTv/view?usp=sharing

2.Обсяг дисципліни

Найменування показників	**Характеристика освітнього компонента**	
	денна форма здобуття вищої освіти	**заочна форма здобуття вищої освіти**
Рік навчання	4	4
Семестр вивчення	8	8
Тривалість практики	6 тижнів	6 тижнів
Кількість кредитів ЄКТС	9	9
Загальний обсяг годин	270	270
Форма підсумкового контролю	диференційований залік	диференційований залік

3.Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. **Передумови для вивчення дисципліни.** «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Загальна та дитяча психологія», «Основи медичних знань і безпека життєдіяльності», «Дошкільна педагогіка з історією», «Теорія та методика фізичного виховання і валеологічної освіти», «Дошкільна лінгводидактика», «Основи природознавства з методикою», «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень», «Основи образотворчого мистецтва з методикою», «Методика виховання та розвитку дітей раннього віку», «Організація ігрової діяльності в дошкільному віці», «Формування базових якостей особистості дитини дошкільного віку», «Інклюзивне навчання в закладах дошкільної освіти», «Логопедія», «Інновації в дошкільній освіті», «Організація професійної діяльності вихователя

закладу дошкільної освіти», «Логопедичне вивчення та оцінювання дітей з порушеннями мовлення», «Пропедевтика мовленнєвих порушень», «Психологія дітей з порушеннями мовлення», «Навчальна пропедевтична практика в закладах дошкільної освіти», «Навчальна педагогічна практика в закладах дошкільної освіти», «Методика музичного виховання дітей дошкільного віку», «Комунікативна взаємодія учасників освітнього процесу в закладі дошкільної освіти», «Виробнича педагогічна практика в закладах дошкільної освіти (ранній вік)», «Виробнича практика в закладах дошкільної освіти (молодший та середній вік», «Виробнича практика в закладах дошкільної освіти (старший вік).

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання, виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій, фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов**.**

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 04 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 05 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 06 Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 07 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 08 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 09 Здійснення безпечної діяльності.
ЗК 10 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 01 Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
СК 02 Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
СК 03 Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.
СК 04 Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).
СК 05 Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.
СК 06 Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.
СК 07 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).
СК 08 Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.
СК 09 Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.
СК 10 Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

СК 11 Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

СК 12 Здатність до фізичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

СК 13 Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

СК 14 Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

СК 16 Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

СК 17 Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

СК 18 Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

СК 19 Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

СК 20 Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

СК 21 Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК 23 Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

6. **Очікувані результати навчання (ПРН)**

ПРН 01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН 02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПРН 03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН 04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН 05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПРН 06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПРН 07. Планувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПРН 08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в

освіті та розумним пристосуванням.

ПРН 09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу дошкільної освіти.

ПРН 11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПРН 12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПРН 13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПРН 14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПРН 15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПРН 16. Проєктувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПРН 17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПРН 18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПРН 19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПРН 20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПРН 22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН 24. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

ПРН 25. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями мовлення, реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей

ПРН 26. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності

ПРН 27. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі асистента вихователя закладу дошкільної освіти.

7. **Засоби діагностики результатів навчання:** спостереження за роботою здобувача вищої освіти під час консультацій, залікових фор роботи, відгуки керівника від бази практики, вихователя-наставника, відгук здобувача, який також перебував на практиці в цьому ж садку; оцінювання, звітна документація, захист практики (презентація набутого досвіду у формі звіту, презентації з фото і відео додатками).

8. **Програма освітнього компонента**

Виробнича організаційно-методична практика в закладах дошкільної освіти проходить у формі самостійного виконання здобувачем вищої освіти визначених програмою загальних та заснованих на них індивідуальних завдань. Реалізація завдань і змісту виробничої педагогічної практики здійснюється поетапно.

Зміст діяльності та його індивідуальна реалізація
І етап. Мотиваційно-інформаційний
Участь у настановній конференції. Усвідомлення основних положень і завдань робочої програми практики (мета, завдання, терміни та організаційні умови практики, звітна документація та терміни її здачі, методичні рекомендації до її оформлення). Знайомство з керівниками практики з фаху, психології. Отримання направлень на бази практики відповідно укладених договорів між Університетом та закладом дошкільної освіти. Усвідомлення Інструктажу з охорони праці й техніки безпеки життєдіяльності під час проходження практики, дотримання правил безпеки в умовах воєнного стану.
2 етап. Організаційно-адаптаційний
Змістовий модуль 1. Інформаційно-методична робота
Знайомство з адміністрацією, педагогічним колективом, вихователем-наставником, асистентом вихователя (якщо такий є), вихованцями. Ознайомлення з режимом роботи закладу і вікових груп, внутрішньою інструкцією з охорони праці й техніки безпеки життєдіяльності та з інструкцією безпечної поведінки в умовах воєнного стану в ЗДО. Ознайомлення з річним планом роботи ЗДО на поточний начальний рік (розділи: вступ, освітня робота, методична робота, робота з батьками і громадськістю). Звернути увагу на заплановані форми роботи з питань наступності дошкільної і початкової освіти. Опрацювання перспективного плану роботи вихователя-наставника. Складання індивідуального графіка проведення залікових форм роботи. Оформлення узагальненого щоденника (формат А5). Ознайомлення зі станом організації інклюзивної освіти в ЗДО. Написання формального Есе «Ми різні, але ми рівні». Ознайомлення з матеріалами, які є в ЗДО, присвяченими протибулінговим заходам (нормативні документи, план роботи тощо) в ЗДО через веб сайт, професійний діалог із вихователем-методистом чи директором про стан проблеми в даному ЗДО та шляхи її вирішення. Ознайомлення з портфоліо вихователів, які є в методичному кабінеті (структура, зміст, дизайн), їх творчими доробками, матеріалами виставок педагогічних ідей різних років (якщо такі проводилися в ЗДО, місті, області). Ознайомлення з розвивальним середовищем ЗДО і групи аналіз розвивального середовища групи і ЗДО з погляду його універсальності (відповідність і доступність користування широкому спектру освітніх можливостей усіх дітей в тому числі дітей з особливими освітніми потребами). Внесення пропозицій (опис у звіті). Ознайомлення із сайтом ЗДО. Опрацювання Положення про сайт освітнього закладу (бази практики, або за адресою https://naurok.com.ua/polozhennya-pro-sayt-zakladu-osviti-283304.html). Проєктування свого бачення його структури і наповнення (про що там йтиметься). Ознайомлення зі сторінками ЗДО у соціальних мережах. Звернення уваги на зміст оприлюднених матеріалів, дизайн їх подання, періодичність, кількість переглядів, коментарі). Ознайомлення з методичним кейсом вихователя-наставника, його педагогічним досвідом. Короткий опис досвіду (у звіті): тема, об’єкт, предмет, мета, завдання, характер, новизна, використані методи і прийоми навчання й виховання дітей, практичні розробки та їх зміст. Відвідування методичних заходів, які проводяться у ЗДО: спостереження за роботою вихователя на них, посильна участь у підготовці та їх перебігу. Відвідування гурткових і студійних занять, ознайомлення з документацією гуртків (програма, журнал обліку, перспективний план, критерії зарахування дитини до того чи

іншого гуртка. Анотований опис гурткової документації (у таблиці) із пропозицією щодо доповнення пакету документації та форми її фіксації, або зменшення її кількості
3 етап. Навчально-діяльнісний
Змістовий модуль 2. Освітня робота
Спостереження за роботою вихователя, асистента вихователя, помічника вихователя (виконанням посадових обов'язків, їх співпрацею, ставленням до дітей і стилем спілкування з ними тощо) з подальшим описом та аналізом у щоденнику результатів педагогічних спостережень. Спостереження за роботою фахівців вузького (музичного керівника, інструктора з фізкультури, психолога і логопеда) під час відвідування їх занять з дозволу адміністрації та самих фахівців. Звернення уваги на те, як реалізуються освітні й виховні цілі, яку роль виконує вихователь на цих заняттях. Виконання функцій вихователя на заняттях з музики і фізкультури. Спостереження за реалізацією завдань із пріоритетних напрямів роботи ЗДО в поточному навчальному році (які заходи з дітьми, педагогами, батьками проводяться, з якою періодичністю, у яких групах, які із громадських організацій долучаються до цих заходів, хто цим займається в ЗДО, за яким принципом розподіляються види робіт між педагогами). Опис результатів спостереження в щоденнику. Розробка і проведення комплексів нетрадиційних видів гімнастики: (ранкової гімнастики у стилі аеробіки (танцювальні рухи під ритмічну музику зі старшими дошкільниками (якщо є паралельні групи, то можна об'єднати); сюжетної ранкової гімнастики (за мотивами казок чи власне придуманими сюжетами) з дітьми молодшого дошкільного віку; дихальної гімнастики (вік дітей за вибором); віршованих фізичних хвилинок (не менше 5). Використання їх під час навчальних занять; не менше 5 фізичних вправ, спрямованих на налаштування дітей на гарний настрій, використання їх у роботі з дошкільниками). Проєктування й самостійне проведення одного із вказаних видів прогулянок у І або ІІ половину дня (спортивної прогулянки, прогулянка-подія, пішохідний перехід). Проєктування й самостійне проведення ранкових зустрічей. Розробка і проведення занять із дошкільниками: – заняття-стратегії / заняття-квесту (з ознайомлення з довкіллям); – заняття спільної художньо-творчої діяльності (малювання/аплікація/ліплення) з використанням нетрадиційних технік; – заняття з використанням елементів освіти для сталого розвитку/ заняття за технологією STREAM- освіти тощо). Спостереження за тим, як реалізуються завдання з наступності дошкільної і початкової освіти: чи планується така робота, які заходи/зустрічі проводяться, з ким, з якою періодичністю, з якою конкретною метою. Проєктування моделі ефективної взаємодії закладу дошкільної освіти зі школою. Підготовка тематичної книжкової виставки у групі («Мій дім – планета Земля/ «Всесвіт і я»/ «Флора/ Фауна мого краю», «Моя Україна», «Казковий світ мого дитинства» тощо). Естетичне оформлення, фото. Підготовка консультації для вихователів про впровадження в сучасну дошкільну освіту ідей видатних педагогів минулого, їх творчу інтерпретацію та адаптацію до умов ЗДО – бази практики (С. Русової, М. Монтессорі, В. Сухомлинського, Р. Штайнера, Г. Домана та ін).
Змістовий модуль 3. Виховна робота
Спостереження за реалізацією виховних завдань в освітньому процесі групи, ЗДО. Формулювання виховної мети у проведенні різних форм життєдіяльності дітей і її Максимальна реалізація виховної мети під час проведення залікових форм роботи. Проєктування тематичного дня/тижня на одну з актуальних для дошкілля тем (сталий розвиток суспільства, безпека життєдіяльності, здоров'язбереження, театр,

музика, дитяча книжка, народознавство, «Тобі – Україно присвячуємо» тощо). Складання програми з допомогою вихователя, фахівців вузького профілю, старшого вихователя-методиста. Участь у запланованих заходах.

Розробка сценарію свята/ розваги з участю представників суміжних галузей, різних організацій (зустрічі з пожежниками, лікарями, митцями слова, музики, образотворчої діяльності, місцевими художниками-ілюстраторами, батьками, працівниками ДАІ, народними умільцями тощо), які проводитимуться в рамках тематичного дня чи тижня. Участь у його проведенні.

Ознайомлення з планом вихователя по роботі з батьками. Складання власного плану роботи з батьками.

Проведення майстер-класу з батьками на довільно-обрану тему (виготовлення театральних ляльок, костюмів, декорацій/ писанкарство, вишивка, виготовлення дидактичного посібника для роботи з дітьми вдома, виготовлення лепбука, розвивальної книжки-саморобки тощо) з подальшим усним самоаналізом або іншої інтерактивної форми взаємодії (брейн-ринг, квест, тощо)

Відвідування виховних заходів, які проводилися в ЗДО під час практики. Аналіз одного із них за чек-листом/ аналіз виховного заходу, проведеного іншими здобувачами освіти.

Проведення індивідуальних і групових бесід з дітьми етичного спрямування (планові і за потреби).

Змістовий модуль 4. Індивідуальне (наукове/творче) завдання

На початку виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти здобувач вищої освіти обирає одне із нище перелічених завдань і виконує його самостійно упродовж її тривалості. Творчі розробки здаються разом із звітною документацією. Їх презентація і захист відбувається під час звітної конференції.

Перелік індивідуальних (наукових/творчих) завдань – орієнтовний. Їх зміст конкретизується й уточнюється з керівником під час проходження виробничої організаційно-педагогічної практики в закладах дошкільної освіти (дошкільний вік) керівниками від кафедри і бази практики. Здобувачі вищої освіти можуть вносити свої пропозиції щодо обрання теми для дослідження та кооперуватися за необхідності під час її презентації (не більше 2-х чоловік**).** З поданого орієнтовного переліку завдань, виконуємо одне.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Розробити програму загального заходу – «шоу» (фестивалю дитячої/сімейної творчості) з метою виявлення обдарованих і талановитих дітей /сімей. Орієнтовні назви – «Майбутня зірка», «Відгукнись, таланте!», «ЗДО шукає таланти» тощо.

Розробити програму інтелектуальної розваги-шоу для дітей (змагатися можуть окремі учасники, групи учасників/ команди дітей і команди батьків/ родини. Наприклад «Що? Де? Коли?», «Розумниці й розумники», «Головоломки для всіх».

Розробити програму конкурсної програми «Міс – Дюймовочка», «Містер-гречність», «Найсильніший».

Підготувати творчий проєкт/ конкурсну програму на одну із тем: «Я – вихователь», «Я і садок», «Творча лабораторія вихователя закладу дошкільної освіти», «Кращий вихователь», «Портрет в особливій рамці».

Взяти участь у вебінарах, семінарах, організованих на освітніх платформах – «Всеосвіта», «Прометеус», «Педрада», присвячених проблемам дошкільної освіти (упродовж практики). Отримати сертифікат. Презентувати його під час захисту, усно розповісти, про що йшлося, або створити презентацію про прослухане.

Спроєктувати випуск одного із номерів журналу (газети, бюлетеня) для дітей, батьків і педагогів, який би видавася періодично в конкретному ЗДО.

Розробити модель роботи клубу вихідного дня, спільного для дітей, батьків, педагогів (спільний відпочинок, турпоходи, походи в театри, кіно, екскурсії, участь у громадських

організаціях – типу «Пласт»). Підготувати наукову статтю/тези для участі в наукових заходах (конференції, семінари). Зпроєктувати модель закладу дошкільної освіти майбутнього. Спроєктувати модель ефективної взаємодії закладу дошкільної освіти з батьками у вигляді презентації. Виготовити збірку рухливих ігор для дітей дошкільного віку, побудованої за принципом сезонності (осінь, зима, літо) (не менше 12 ігор на кожен сезон). Формат і дизайн – довільні. Виготовити естрадну ляльку, презентувати її в ролі (продемонструвати фрагмент використання її в роботі з дітьми). Розробити програму/план роботи гуртка, якого у ЗДО, на часі, немає. Врахувати рівні (І рік навчання, ІІ рік навчання). Розробити рекламу гурткової роботи в ЗДО, оголошення про набір дітей у вигляді плакату, буклету, презентації, враховуючи такі нюанси: спрямування і мета роботи гуртка, короткий зміст, вік дітей, періодичність і тривалість занять, хто керівник, якщо гурток працюватиме на комерційній основі, вказати вартість і спосіб оплати. Продукт має вражати, переконливо доводити, що це потрібно дітям. Розробити сценарій розваги для проведення її в укритті (категорія дітей – різновікова). Підготувати пакет діагностичних завдань з розвитку мовлення і логіко-математичного розвитку для проведення підсумкових занять у старшій/середній групах. Змоделювати зразки дизайну диплома випускника ЗДО. Розробити модель портфоліо випускника ЗДО. ***Примітка:*** Якщо обране індивідуальне завдання потребує великих зусиль і витрат часу, то його можна виконувати групами по (2-3 особи).
4 етап. Рефлексійно-прогностичний
Узагальнення матеріалів і підготовка звітної документації. Оформлення документації відповідно до вимог. Підготовка звіту про проходження практики. Обговорення її результатів та захист на звітній конференції.

Перелік звітної документації

1. Узагальнений щоденник виробничої організаційно-педагогічної практики в закладах дошкільної освіти за формою закладу вищої освіти, формату А5.
2. Звіт про роботу під час виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти (дошкільний вік) за вказаними у вимогах розділами та з висновками й пропозиціями, складеними практикантом на основі аналізу освітнього процесу в ЗДО та власної практичної діяльності під час виконання функцій вихователя дітей дошкільного віку.
3. Збірка комплексів нетрадиційних видів гімнастики та віршованих фізичних хвилинок і вправ.
4. Конспект методичної форми роботи (1).
5. Конспект нетрадиційної прогулянки (1).
6. Конспект ранкової зустрічі (за концепцією освіти сталого розвитку – суспільство, екологія економіка) (1).
7. Конспекти нетрадиційних занять з елементами новизни (2).
8. Есе на тему «Ми різні, але ми рівні» (інклюзивна освіта).
9. Модель/план/ проєкт ефективної взаємодії закладу дошкільної освіти зі школою (форми співпраці і їх орієнтовна тематика».
10. Програма тематичного дня/тижня на одну з актуальних для дошкілля тем (вищевказаних).
11. Сценарій свята / розваги з участю представників громадськості, яке проводитиметься в рамках тематичного дня чи тижня.

12. Конспект інтерактивної форми роботи з батьками (брейн-рингу/квесту, іншого) із включенням питань булінгу.
13. Аналіз відвіданого виховного заходу, проведеного іншим здобувачем освіти, чи педагогом ЗДО (за чек-листом).
14. Виконане одне індивідуальне (творче) завдання (презентується на захисті практики під час звітної конференції).
15. Консультація для вихователів про впровадження в сучасну дошкільну освіту ідей видатних педагогів минулого.

Примітка. Виконувані види робіт під час практики, з яких документація не подається, описуються у звіті.

Технічні вимоги до оформлення звітної документації

Набір	Комп'ютерний
Формат аркуша	А4.
Орієнтація аркуша	Книжна (за потреби допускається й альбомна)
Щільність паперу	80
Шрифт	Текстовоий редактор Times New Roman
	Кегль 14
Міжрядковий інтервал	1,5
Вирівнювання	По ширині
Абзацний відступ	1.25
Поля	Верх, низ, праве і ліве – 20мм
Таблиці	Розмір шрифту – 12 кегль, міжрядковий інтервал – 1,0.
Друк	Двосторонній

9. **Форми поточного та підсумкового контролю:** поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня практичної підготовки здобувачів вищої освіти; покращення якості виконання здобувачами освіти завдань практики, сприяння усвідомленню ними власних знань і навичок шляхом аналізу результатів поточного контролю; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти. Поточний контроль проводиться у формі усного контролю, вивчення документації здобувачів освіти, самоконтроль та ін.
Форма підсумкового контролю: **диференційований залік.**

10. **Критерії оцінювання результатів навчання**
Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view), «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (зі змінами та доповненнями) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view)
В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view).
Організація навчання. Здобувачі беруть участь у заняттях, виконують завдання у зазначені строки. У разі пропусків, технічних або безпекових перешкод повідомляють викладача за першої можливості та погоджують строки й спосіб відпрацювання.

Оцінювання, перескладання й оскарження результатів здійснюються за чинними положеннями К-ПНУ: https://kpnu.edu.ua/osvitnii-protses/.

Доброчесність. Роботи мають відображати власний аналіз здобувача й містити покликання на використані джерела. Плагіат, списування, фабрикація даних і джерел неприпустимі; порушення розглядають за процедурами К-ПНУ. Кодекс академічної доброчесності (нова редакція) та відповідні положення: https://integrity.kpnu.edu.ua/normatyvna-baza/.

Штучний інтелект. У цьому ОК дозволено допоміжне використання ШІ для пошуку ідей, структурування матеріалу, мовного редагування й моделювання навчальних прикладів із перевіркою фактів та джерел. Відповідно до Положення про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка https://drive.google.com/file/d/1eDvHgbvZUYojWNwNwkIED66qGDPPpHrB/view здобувач зазначає інструмент, мету й обсяг застосування, наводить запит, позначає згенеровані фрагменти та описує власне доопрацювання; для прямого цитування й графічних об'єктів указує розробника, назву, версію системи та дату генерації. Відповідальність за зміст несе здобувач. Заборонено приховувати використання ШІ, подавати його результати як власну оригінальну роботу, фабрикувати спостереження або вводити персональні й конфіденційні дані.

Безпечна й доступна взаємодія. Обов'язкові повага, недискримінаційна мова та конфіденційність. Навчальні випадки подають знеособлено; розкриття особистого травматичного досвіду не вимагається. За потреби з викладачем узгоджують доступний формат матеріалів і рівноцінне завдання. Під час повітряної тривоги діють за інструкціями безпеки університету.

Академічна мобільність. Право та визнання результатів освітньої академічної мобільності регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1loCd22OHJF-z9v5NxyRQgoMNvRDha8KI/view).

Неформальна освіта. Визнання результатів навчання окремих тем курсу шляхом неформальної/інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view).

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти за змістовими модулями

Поточний контроль				**Підсумковий контроль**	**Рейтингова оцінка**
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	Щоденник (5), звіт (10) і захист практики (5)	
20б.	**15б.**	**35б.**	**10б.**	**20б.**	**100**

Критерії та шкала оцінювання ЗМ 1

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	14-15	Відмінно
Достатній	12-13	Добре
Середній	9-11	Задовільно
Низький	0-8	Незадовільно

14-15 балів (відмінно). Здобувач вищої освіти вчасно підготував усі необхідні матеріали ЗМ 1, оформив їх відповідно до вимог. Здобувач володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернет джерелами. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. Рівень сформованості компетентностей високий. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; творчість і самостійність у виконанні професійних завдань; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти.

12-13 балів (добре). Здобувач вищої освіти вчасно підготував усі необхідні матеріали ЗМ 1, оформив їх відповідно до вимог. Але при цьому вони мають незначні неточності, які не впливають на загальну структуру; є незначні недоліки у звітній документації. Здобувач вищої освіти при доборі інформаційних джерел виявляє прагнення до самостійності, проте без ознак творчості. Рівень сформованості компетентностей достатній. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

9-11 балів (задовільно). Здобувач підготував усі необхідні матеріали ЗМ 1, проте є суттєві зауваження щодо якості їхнього оформлення та термінів виконання; спостерігаються помилки, які вказують на недостатнє усвідомлення завдань практики. Здобувач вищої освіти має труднощі у застосуванні здобутих знань на практиці; недостатньо сформовані уміння і навички роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу. У відповідях на запитання спостерігаються помилки, що свідчать про значні прогалини у знаннях. Рівень сформованості компетентностей середній. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості, проте окремі з них проявляються ситуаційно; при виконанні професійних завдань творчість не виявляється; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

0-8 балів (незадовільно). Здобувач підготував частину матеріалів ЗМ 1, при оформленні яких спостерігаються грубі помилки, які вказують на нерозуміння завдань практики. Здобувач не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань. Рівень сформованості компетентностей дуже низький. У здобувача професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості майбутнього педагога знаходяться у стадії формування; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Критерії та шкала оцінювання ЗМ 2

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	23-25	Відмінно
Достатній	19-22	Добре
Середній	15-18	Задовільно
Низький	0-14	Незадовільно

23-25 балів (відмінно). Здобувач вищої освіти вчасно підготував усі необхідні матеріали ЗМ 2, оформив їх відповідно до вимог. Здобувач володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернет джерелами. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. Рівень сформованості компетентностей високий. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; творчість і самостійність у виконанні професійних завдань; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти.

19-22 балів (добре). Здобувач вищої освіти вчасно підготував усі необхідні матеріали ЗМ 2, оформив їх відповідно до вимог. Але при цьому вони мають незначні неточності, які не впливають на загальну структуру; є незначні недоліки у звітній документації. Здобувач вищої освіти при доборі інформаційних джерел виявляє прагнення до самостійності, проте без ознак творчості. Рівень сформованості компетентностей достатній. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

15-18 балів (задовільно). Здобувач підготував усі необхідні матеріали ЗМ 2, проте є суттєві зауваження щодо якості їхнього оформлення та термінів виконання; спостерігаються помилки, які вказують на недостатнє усвідомлення завдань практики. Здобувач вищої освіти має труднощі у застосуванні здобутих знань на практиці; недостатньо сформовані уміння і навички роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу. У відповідях на запитання спостерігаються помилки, що свідчать про значні прогалини у знаннях. Рівень сформованості компетентностей середній. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості, проте окремі з них проявляються ситуаційно; при виконанні професійних завдань творчість не виявляється; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

0-14 балів (незадовільно). Здобувач підготував частину матеріалів ЗМ 2, при оформленні яких спостерігаються грубі помилки, які вказують на нерозуміння завдань практики. Здобувач не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань. Рівень сформованості компетентностей дуже низький. У здобувача професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості майбутнього педагога знаходяться у стадії формування; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Критерії та шкала оцінювання ЗМ 3

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	14-15	Відмінно
Достатній	12-13	Добре
Середній	9-11	Задовільно
Низький	0-8	Незадовільно

14-15 балів (відмінно). Здобувач вищої освіти вчасно підготував усі необхідні матеріали ЗМ 3, оформив їх відповідно до вимог. Здобувач володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернет джерелами. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. Рівень сформованості компетентностей високий. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; творчість і самостійність у виконанні професійних завдань; адекватна професійна

самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти.

12-13 балів (добре). Здобувач вищої освіти вчасно підготував усі необхідні матеріали ЗМ 3, оформив їх відповідно до вимог. Але при цьому вони мають незначні неточності, які не впливають на загальну структуру; є незначні недоліки у звітній документації. Здобувач вищої освіти при доборі інформаційних джерел виявляє прагнення до самостійності, проте без ознак творчості. Рівень сформованості компетентностей достатній. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

9-11 балів (задовільно). Здобувач підготував усі необхідні матеріали ЗМ 3, проте є суттєві зауваження щодо якості їхнього оформлення та термінів виконання; спостерігаються помилки, які вказують на недостатнє усвідомлення завдань практики. Здобувач вищої освіти має труднощі у застосуванні здобутих знань на практиці; недостатньо сформовані уміння і навички роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу. У відповідях на запитання спостерігаються помилки, що свідчать про значні прогалини у знаннях. Рівень сформованості компетентностей середній. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості, проте окремі з них проявляються ситуаційно; при виконанні професійних завдань творчість не виявляється; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

0-8 балів (незадовільно). Здобувач підготував частину матеріалів ЗМ 3, при оформленні яких спостерігаються грубі помилки, які вказують на нерозуміння завдань практики. Здобувач не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань. Рівень сформованості компетентностей дуже низький. У здобувача професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості майбутнього педагога знаходяться у стадії формування; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Критерії та шкала оцінювання ЗМ 4

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	10	Відмінно
Достатній	8-9	Добре
Середній	6-7	Задовільно
Низький	0-5	Незадовільно

10 балів (відмінно). Завдання ЗМ 5 мають оригінальний характер. Здобувач вищої освіти володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернет джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконав завдання індивідуальної роботи та правильно їх оформив. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; творчість і самостійність у виконанні професійних завдань; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

8-9 балів (добре). Здобувач вищої освіти вчасно виконав завдання ЗМ 5 (індивідуальне завдання), припускається поодиноких помилок у його оформленні. Здобувач вищої освіти при доборі інформаційних джерел виявляє прагнення до самостійності, проте без ознак творчості. Рівень сформованості компетентностей достатній. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію

на практиці; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

6-7 балів (задовільно). Здобувач вищої освіти виконує завдання ЗМ 5 (індивідуальне завдання) фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну. Здобувач вищої освіти має труднощі у застосуванні здобутих знань на практиці; недостатньо сформовані уміння і навички роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу. Рівень сформованості компетентностей середній. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості, проте окремі з них проявляються ситуаційно; при виконанні професійних завдань творчість не виявляється; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

0-5 балів (незадовільно). Індивідуальне завдання (ЗМ 5) на початковій стадії розробки. Здобувач не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань. Здобувач не виконав індивідуальне завдання, подав роботу пізніше визначеного терміну. Рівень сформованості компетентностей дуже низький. У здобувача професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості майбутнього педагога знаходяться у стадії формування; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Підсумковий контроль

Критерії та шкала оцінювання підсумкового контролю

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	19-20	Відмінно
Достатній	16-18	Добре
Середній	13-15	Задовільно
Низький	0-12	Незадовільно

19-20 балів (відмінно). Здобувач вищої освіти вчасно підготував усі необхідні матеріали підсумкового контролю, оформив їх відповідно до вимог. Здобувач володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернет джерелами. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності. Рівень сформованості компетентностей високий. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; творчість і самостійність у виконанні професійних завдань; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти.

16-18 балів (добре). Здобувач вищої освіти вчасно підготував усі необхідні матеріали підсумкового контролю, оформив їх відповідно до вимог. Але при цьому вони мають незначні неточності, які не впливають на загальну структуру; є незначні недоліки у звітній документації. Здобувач вищої освіти при доборі інформаційних джерел виявляє прагнення до самостійності, проте без ознак творчості. Рівень сформованості компетентностей достатній. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

13-15 балів (задовільно). Здобувач підготував усі необхідні матеріали підсумкового контролю, проте є зауваження щодо якості їхнього оформлення та термінів виконання; спостерігаються помилки, які вказують на недостатнє усвідомлення завдань практики. Здобувач вищої освіти має труднощі у застосуванні здобутих знань на практиці; ; недостатньо

сформовані уміння і навички роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу. У відповідях на запитання спостерігаються помилки, що свідчать про значні прогалини у знаннях. Рівень сформованості компетентностей середній. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості, проте окремі з них проявляються ситуаційно; при виконанні професійних завдань творчість не виявляється; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

0-12 балів (незадовільно). Здобувач підготував частину матеріалів підсумкового контролю, при оформленні яких спостерігаються суттєві помилки, які вказують на нерозуміння завдань практики. Здобувач не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань. Рівень сформованості компетентностей дуже низький. У здобувача професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості майбутнього педагога знаходяться у стадії формування; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Самостійна робота

Організація та оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти з освітнього компонента здійснюється відповідно до «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» https://drive.google.com/file/d/1Dzh4W6JnffoEkRh30ks795Q2yKBHFqjb/view.

Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних та практичних занять, самостійне вивчення окремих теоретичних питань, виконання завдань практики, консультування з керівниками практики; оформлення звітних матеріалів та підготовка до захисту практики.

Контроль за самостійною роботою здійснює керівник практики на консультаціях. Оцінка за самостійну роботу є складовою загальної оцінки.

Рейтингова оцінка з практики

Оцінювання навчальних досягнень з освітнього компонента здійснюється відповідно до таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	**Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС**	**Підсумкова оцінка за національною шкалою**
90-100	A (відмінно) / Excellent	відмінно
82-89	B (добре) /	добре
75-81	C (добре) / Good	
67-74	D (задовільно) / Satisfactory	задовільно
60-66	E (достатньо) / Enough	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання) / Fail	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля) / Fail	

100-90 балів (рівень А). Здобувач освіти підготував усі необхідні матеріали, оформив їх відповідно до вимог. На захисті практики допустив незначні помилки під час відповіді на запитання, що не впливають на розуміння навчального матеріалу та вміння ним оперувати.

Характеристика здобувача освіти-практиканта керівником від бази практики оцінена «відмінно». Рівень сформованості компетентностей високий. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; творчість і самостійність у виконанні професійних завдань; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

89-82 бали (рівень B). Здобувач освіти підготував усі необхідні матеріали практики, оформив їх відповідно до вимог. Але при цьому вони мають незначні неточності, які не впливають на загальну структуру; є незначні недоліки при підготовці звіту; у відповідях на запитання на захисті практики спостерігаються часткове нерозуміння матеріалу, труднощі при оперуванні ним. Характеристика студента-практиканта керівником від бази практики оцінена «відмінно». Рівень сформованості компетентностей достатній. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; студент переконаний у необхідності творчої спрямованості навчання дітей дошкільного віку; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

81-75 балів (рівень C). Здобувач освіти підготував усі необхідні матеріали, оформив їх відповідно до вимог. Але при цьому є недоліки у звітній документації; у відповідях на запитання спостерігаються недостатнє розуміння матеріалу, труднощі оперування ним. Характеристика студента-практиканта керівником від бази практики оцінена «відмінно» або «добре». Рівень сформованості компетентностей високий. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; вміння застосовувати на практиці теорію навчання та виховання в основному сформовані; при виконанні професійних завдань виявляються лише елементи творчості і самостійності; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

74-67 балів (рівень D). Здобувач освіти підготував усі необхідні матеріали практики. При оформленні звітної документації спостерігаються помилки, що впливають на правильність структури ігор, виховного заходу, недотримання методики проведення; у щоденнику недостатньо спостережень, висновків про проведену роботу з учнями; зміст звіту недостатньо аргументований; у відповідях на запитання відчувається недостатній рівень знань. Характеристика студента-практиканта керівником від бази практики оцінена «добре». Рівень сформованості компетентностей середній. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; вміння застосовувати на практиці теорію навчання та виховання сформовані недостатньо; творчість виявляється при виконанні лише окремих професійних завдань; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

66-60 балів (рівень E). Здобувач освіти підготував усі необхідні матеріали практики, проте є суттєві зауваження щодо якості їхнього оформлення; спостерігаються помилки, які вказують на недостатнє усвідомлення завдань практики; щоденник, звіт та конспекти ігор, виховного заходу, протоколи спостережень оформлені неправильно; у відповідях на запитання спостерігаються помилки, що свідчать про значні прогалини у знаннях. Характеристика студента-практиканта керівником від бази практики має позитивну оцінку. Рівень сформованості компетентностей низький. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості, проте окремі з них проявляються ситуативно; при виконанні професійних завдань творчість не виявляється; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

59 і менше балів (рівень F). Здобувач освіти підготував частину матеріалів практики, при оформленні яких спостерігаються грубі помилки, які вказують на нерозуміння завдань практики, порушення методики проведення ігор, виховних занять, бесід та спостереження;

неправильно оформлені щоденник, звіт; при відповіді на запитання допускаються грубі помилки, що свідчать про нерозуміння навчального матеріалу. Характеристика керівника від бази практики має позитивну оцінку, проте у ній є зауваження щодо проходження практики студентом. Рівень сформованості компетентностей дуже низький. У здобувача професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості майбутнього педагога знаходяться у стадії формування; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

За умови, якщо здобувач-практикант отримав менше від 60% балів, згідно з Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, практика не зараховується. Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програми практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надано право на проходження практики повторно за умов, визначених Університетом та погоджених із базою практики. Здобувача вищої освіти, який вдруге отримав негативну оцінку з практики, відраховують з Університету.

Здобувача вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав оцінку «не зараховано»/«незадовільно» за результатами захисту звіту про практику, відраховують з Університету за невиконання навчального плану.

Алгоритм підведення підсумків практики

Підведення підсумків практики відбувається відповідно до вимог, передбачених робочою програмою практики.

Після завершення практики упродовж 3-х днів здобувач опрацьовує зібраний матеріал і складає письмовий звіт, у якому подає аналіз усіх напрямів своєї роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення. Разом з іншими документами (щоденник, індивідуальне завдання) подає звіт на рецензування керівнику практики від випускової кафедри. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики від випускової кафедри звіт у друкованому вигляді подається на захист, який відбувається на звітній конференції. Звітна конференція є підсумком практики і своєрідною формою складання заліку з практики, під час якої відбувається презентація результатів проходження практики. Проводиться звітна конференція в університеті не пізніше 10-ти днів після останнього дня практики. Місце, конкретна дата і час її проведення визначаються керівниками практики та узгоджуються із керівником практики по кафедрі, іноді завідувачем випускової кафедри. Ця інформація доводиться до відома здобувачів та керівників практик через старост академічних груп, оголошення на підсумковій конференції. Звіт з практики захищається здобувачем перед комісією, до складу якої входять керівники практики від кафедри Університету і, за можливості, від бази практики, а також викладачі дисциплін фахової підготовки.

Оцінювання комісією результатів практики здобувачів здійснюється з урахуванням результатів діяльності здобувачів на основі:

- визначення якості виконання кожного завдання;
- аналізу професійних якостей практиканта (дисциплінованість, уміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи);
- оцінних суджень, висловлених методистами, адміністрацією, працівниками бази практики;
- аналізу змісту та якості звітної документації здобувача;
- самооцінки здобувачем ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності та

якості виконаної роботи.

Диференційований залік із практики здобувач отримує на основі сумарних оцінок, а саме:

- оцінки, наданої в характеристиці від бази практики;
- оцінки за оформлення звітної документації;
- оцінки за презентацію результатів проходження практики (захист звіту);
- оцінки за відповіді на запитання членів комісії із захисту практики.

Загальна підсумкова оцінка за практику визначається на основі середнього балу за вітчизняною шкалою і виставляється у щоденнику, відомості обліку успішності та індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти за двома шкалами оцінювання: національною і шкалою ECTS.

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надано право на проходження практики повторно. Здобувач вищої освіти, який вдруге отримав негативну оцінку з практики, відраховується з Університету. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав оцінку «не зараховано»/«незадовільно» за результатами захисту звіту з практики, відраховується з Університету за невиконання навчального плану.

Підсумки кожної практики обговорюють на засіданнях кафедри, а загальні підсумки практики – на вчених радах факультетів не менше одного разу впродовж навчального року.

11. **Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.**

Вивчення освітнього компонента не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп’ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Можливе використання MOODLE та застосунків для проведення онлайнових відеоконференцій.

12. **Рекомендована література та джерела інформації**

Основна

Бабюк Т.Й., Каньоса Н.Г., Вашак О.О. Організація просвітницької діяльності в закладі дошкільної освіти : навч.-метод. посіб. Кам’янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2021. 120 с. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6011

2. Базовий компонент дошкільної освіти України : Наук. кер. : А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук.; Авт. кол-в: Богуш А. М., Бєлєнька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідєльнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. Київ : Видавництво, 2021. 26 с. https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini
3. Березовська Л. Дошкільна лінгводидактика : навч. посіб. Івано-франківська. НАІР. 2024. 220 с. http://dspace.pdpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/20298/3/Berezovska.pdf
4. Богуш А. Гавриш Н. В. Теорія і методика навчання дітей рідної мови : підруч. для студентів педагогічних коледжів. Київ : Вища школа, 2021. 380 с.
5. Ватаманюк Г. П. Робота з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти: теорія і практика : навчально-методичний посібник. 2-е вид. доповнене. Київ : КНТ, 2022. 488 с. [Електронне видання]. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6854.
6. Виховання дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти різних типів: монографія. С. А. Васильєва, Н. В. Гавриш, В. В. Рагозіна. за наук. ред. Н. В. Гавриш. Кропивницький : ІМЕКСЛТД, 2021. 22

7. Максимова О.О. Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям : навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 175 с..
8. Методика виховання та розвитку дітей раннього віку : навч.-метод. посіб. / авт.-упор. Н. Г. Каньоса, Т. Й. Бабюк, І. Л. Пукас. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2021. 268 с. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6009
9. Методичні рекомендації до Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти 2021р.) https://osvita.ua/doc/files/news/815/81519/6050be86b4f68482865820.pdf
10. Наскрізна програма практики для здобувачів (першого) бакалаврського рівня вищої освіти за ОПП «Дошкільна освіта. Логопедія» https://drive.google.com/file/d/1OLFY3tK4_4dC-sirr9O0hqVqG4D-8nTv/view?usp=sharing .
11. Освітнє середовище закладу дошкільної освіти: технології проєктування : навч.-метод. посіб. / О. Д. Рейпольська, І. М. Гудим, Л. І. Зайцева, І. В. Луценко, В. О. Луценко, Г. Г. Цвєткова ; за ред. О. Д. Рейпольської. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 222 с. https://surl.li/bvslsa .
12. Половіна О., Кондратець І. Артосвіта: навчально-методичний посібник. Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2022. 556 с.
13. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. https://drive.google.com/open?id=0B_EBvdN4dQSlSDVlV04waWZvbW5xVnM2Mmd5Y1FLdi1rUC0w
14. Практична підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Дошкільна освіта. Логопедія»: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / укладачі: Г.П. Ватаманюк, Л.Л. Галаманжук; за редакцією Г.П. Ватаманюк. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 170 с. http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7557
15. Програми розвитку, виховання і навчання дітей дошкільного віку https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej
16. Психолого-педагогічні основи керівництва особистісним розвитком дітей: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / Укладачі: Н.Г.Каньоса, Т.Й.Бабюк. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024. 198 с.
17. Теорія та методика співпраці закладів дошкільної освіти з родинами : навч.-метод. посіб. / авт.-упор. Н. Г. Каньоса, Т. Й. Бабюк, Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. 290 с. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6382 .

Додаткова

Бабюк Т.Й., Каньоса Н.Г. Організація просвітницької діяльності в закладі дошкільної освіти // Формування професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільної та початкової освіти у контексті модернізації змісту освіти : колективна монографія / за ред.: Н.В. Бахмат, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2021. С. 5-55. https://drive.google.com/file/d/1jfCUIyzFZ4p-6sKA-08HgMM6F3m4WMyr/view?usp=sharing
2. Безсонова О. Мистецтво перших кроків : довідник-порадник. Київ. Слово, 2019. 178 с.
3. Ватаманюк Г. П. Науково-методичний супровід організації розвивально-мовленнєвого середовища в закладі дошкільної освіти. Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Лабунець В.М.]. Кам'янець-Подільський, 2019. Вип.26 (1-2019). Ч. 2. С. 215–224.
4. Ватаманюк Г.П. Методичні аспекти організації театралізованої діяльності в закладі дошкільної освіти. Збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Від творчого педагога до творчої дитини: гармонія партнерської взаємодії» (з

міжнародною участю) (26-27 жовтня, 2022року). Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2022. С. 117–121.
5. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження / Упор. : О.Г. Косенчук, І. М. Новик, О.А. Венгловська, Л. В. Кузьменко. Харків : Ранок. 2021. 240 с.
6. Дитина у сучасному соціопросторі : навч. посібн. / Т.О. Піроженко, С.О. Ладивір, К.В. Карасьова та ін.; за ред. Т.О. Піроженко. Київ, Кіровоград : Імтек-ЛТД, 2014. 272 с.
7. До питання формування іміджу сучасного дошкільного навчального закладу. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/4436/1/school%20image.pd.
8. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія. Київ. Центр навчальної літератури. 2019. 428 с.
9. Іміджеві складові сучасного дошкільного навчального закладу нового типу. https://ird.npu.edu.ua/files/domanova_yrec.pdf .
10. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ : ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с. https://drive.google.com/file/d/12ta1d3vfwTtFhITpMTCJ-NO3SISU47Gd/view.
11. Косенчук О., Новик І., Венгловська О. Рекомендації щодо забезпечення якості дошкільної освіти в умовах карантину. Київ, 2021. https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/02/10/doshkilnaosvita-metodrekomendatsii.pdf
12. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: навчальний посібник. 2-е стереотипне вид. Київ : Кондор, 2013 200 с.
13. Крутій К.Л. Готовність в умовах невизначеності: методичні рекомендації до організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання. Дошкільне виховання. № 8, 2020 рік С. 2–9.
14. Лайфхаки щодо формування трикутника успішних взаємин: педагоги − діти – батьки: https://youtu.be/_RNyEjJx3MA
15. Лохвицька Л. Розвивальне предметне середовище в дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. : схвалено для використ. в дошкільних навч. закл. Київ : Редакція газет з дошкільної та початкової освіти, 2013. 77 с.
16. Мартиненко Г. В. Театралізована діяльність в дитячому садку Харків : Основа, 2018. 127 с
17. Методика виховання та розвитку дітей раннього віку : навч.-метод. посібн. / укладачі Н. Г. Каньоса, О. М. Олійник. Київ : Міленіум, 2019. 156 с.
18. Новий формат зустрічей з батьками як інструмент ефективної співпраці. https://youtu.be/RQe11wpH1lE .
19. Методичні рекомендації щодо організації театралізованої діяльності в закладі дошкільної освіти. https://www.calameo.com/books/004606231a9e62777d8bf
20. Образотворче мистецтво Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі : навч. посіб / О. Сухороукова, ,О.Дронова, Н. Голота, Л Ящур Київ : Слово, 2019. 420с.
21. Організація режимних процесів у ДНЗ / упор. Кірсанова І.Ф. Харків : Основа, 2016. 175 с.
22. Організація освітнього процесу від вересня до травня. 3-й рік життя. Частина ІІ. Харків : Основа, 2018. 252 с.
23. Педан М.В. Організація освітнього процесу від вересня до травня. 3-й рік життя. Частина І. Харків : Основа, 2018. 208 с.
24. Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція). https://drive.google.com/file/d/1vwOb8sJzVjHpAnrAmFADtNQWYUhJny-R/view?usp=share_link .
25. Понімanська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, Академвидав, 2018. 408 с.
26. Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини раннього і дошкільного віку : сучасні підходи та освітні технології : монографія / Л. В. Іщенко, С. С. Попиченко, Н. П. Кравчук [та ін.]; Умань : Візаві, 2021. 281 с. http://surl.li/diyfmf

27. Розвиваємо, навчаємо, виховуємо дитину третього року життя: методичний посібник. Кузьмук Л. І. та ін.; за ред. Т. І. Пониманської. Вид. 3-тє. Київ. Слово, 2019. 568 с.
28. Розвиток цифрової компетентності. Онлайн-бібліотеки: https://youtu.be/U_6-Jh7mt0c
29. Теорія та методика співпраці дитячих навчальних закладів з родинами : навч.-метод. посібник // уклад. Н. Г. Каньоса. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2015. 116 с. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/1782
30. Фізичне виховання, основи здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку : навч.-метод. посіб. / О. Л. Богініч, Н. В. Левінець, Л. В. Лохвицька, Л. А. Сварковська. Київ: Генеза, 2013. 127 с.

Функціональне розвивальне середовище ЗДО - запорука ефективності роботи (презентація) https://surl.lt/tocvgj

13. Рекомендовані джерела інформації

Міністерство освіти і науки / дошкільна освіта	https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita
Програми розвитку дітей	https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej
Платформа розвитку дошкільнят НУМО	https://numo.mon.gov.ua/skills/ya-ta-tvorchist
Методичний квест «Інноваційні технології в практиці ЗДО»	https://www.youtube.com/watch?v=0nxqUvQZDc8
Сучасне дошкілля під крилами захисту	https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/suchasne-doshkillya-pid-krilami-zahistu
Майстерня педагога	https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/profesijna-skarbnichka
Сайт «Діти України»	http://www.children.edu-ua.net
Prometheus – українська освітня платформа масових відкритих онлайн-курсів	https://prometheus.org.ua
EdEra – українська студія онлайн освіти	https://ed-era.com/
Coursera – технологічна компанія, що працює в галузі освіти	https://coursera.org
Академія розвитку інтелекту SMARTUM	https://smartum.com.ua/about_us/blog/mentalnaya-arifmetika/razvitie-tvorcheskih-sposobnostej-i-kreativnogo-myshleniya-u-detej
Вихователь – створено організацією ГО «Платформа ОСВІТИ»	https://vyhovatel.com.ua
Всеосвіта – платформа для підвищення кваліфікації	https://vseosvita.ua/
Генеза – платформа курсів для педагогів	https://genezum.org/courses
Педрада – освітня платформа для педагогів	https://pedrada.ippo.com.ua/
Семінар – платформа Асоціації дитячих центрів України	https://seminar.net.ua/category/teachers
Освіторія – **о**світня платформа	http://osvitoria.media
Smart Kids – Електронні освітні ресурси видавництва «РОЗУМНИКИ»	https://edugames.rozumniki.ua/catalog/?class=147&nauka=